

Mesiac česko - slovenskej kultúrnej vzájomnosti

Prvé stretnutie

Atmosféru uvoľnenia šesťdesiatych rokov pociťla nielen spoločnosť, ale aj umenie. V divadelnom svete sa popri psychologickom realizme začali presadzovať nové javiskové formy a výpovede, prirodzenosť a civilnosť v hereckom výraze či inovatívne divadlo hravej tvorivosti. Zmenil sa celkový pohľad na drámu a na jej javiskový tvar. Tvorcovia boli čoraz autorsky aktívnejší a samostatnejší, vybojovali zo zabehnutých, ideologicky určených princípov, v čom ich inšpirovali aj novovznikajúce české divadlá malých foriem. Generácia šesťdesiatych rokov navyše formovala a obohacovala práca pre televíziu, film či rozhlas.

Stretnutie dvojice Lašica a Satinský nebolo na prvý pohľad nijakým spôsobom výstavné. Milan Lašica naň spomína v knihe *Bledomodrý svet* Julliusa Sotinského takto: „Viem, kedy sme sa prvý raz stretli. (...) Bolo to v päťdesiatom (...) a v tom roku, tesne pred Vianocami, v Pionierskom paláci (bývalom prezidentskom, teraz opäť prezidentskom, bývalom Pionierskom) začali nacvičovať veľkú detskú estrádu. Mala aj dej jednotlive scénky boli preprené ľudským príbehom o dvanástich mesiacoch (...) Júlio bol Marek, ja Ján.“

Milan Lašica - Jan Jozef Bledomodrý svet (pôvodne) Bratislava, 2014, s. 102

Prvá spoločná inscenácia - kabaretno-mládežnícky - divadlo Lašica a Satinský boli medzi pre dvoch (1966) v Divadle na Střeškově. Večer pre dvoch - sornedžalní orchestor "Radostný klub", skladbu ich vytváral hudobník Jan Mlýnský. Rozpráva v Slnke - recitovala dvojica osamelé - účinkovali Sam a Zora Kolínska, Ivan Křížek a orchestier Petra Šteklala

Škola a spoločné začiatky

Práve to a mládež, i so svojimi opoludňami sa začali ešte pred nástupom na Vyššiu školu múzických umení v Bratislave - po niekoľkých rokoch sa stretli na recitácii kniha "Bledomodrý svet" Julliusa Sotinského a Satinský ako sedemdesiatročný. Oba napokon študovali dramaturgiu. Už počas štúdia sa objavil v Prahe mladý generácia divadelníkov, v 70. rokoch vstúpili na svojimi dvanástimi. Taktik spolu účinkovali v študentskej inscenácii *Láska hra osudná*, ktorú aj výrazne autorsky upravili.

Za spomienku Martina Píndala na štrnásť rokov po zverejnení *Lásky hry osudnej* z roku 1962. „Všetko po uvodnom hodnotení sa prihliadli a štrnásťročný umelce Janko Borošák a štrnásťročný mladý herec Milan Lašica a Satinský. Prvá, že na profesionálnom javisku nemajú čo hrať, ich prepalo je viazavým, nikto sa do postáv. Hrdinovia: zastali by som vtedy (...) jankovi som sa hľadobu umelcov pripomenul (...) No jednako sa mi podarilo tosi neobrine vyznačiť (...) jankovi som sa hľadobu umelcov pripomenul (...) jankovi som sa hľadobu umelcov pripomenul (...) jankovi som sa hľadobu umelcov pripomenul (...)“

Prvá spoločná inscenácia - kabaretno-mládežnícky - divadlo Lašica a Satinský boli medzi pre dvoch (1966) v Divadle na Střeškově. Večer pre dvoch - sornedžalní orchestor "Radostný klub", skladbu ich vytváral hudobník Jan Mlýnský. Rozpráva v Slnke - recitovala dvojica osamelé - účinkovali Sam a Zora Kolínska, Ivan Křížek a orchestier Petra Šteklala

BUKALKA LÁSKA HRA OSUDNÁ
BUKALKA VEČER PRE DVOCH
BUKALKA VEČER PRE DVOCH
BUKALKA VEČER PRE DVOCH

KULTÚRA A UMENIE

HUDBA

2022 Rok SLOVENSKÉHO HUDOBNÉHO UMENIA

Spevácke kurzy *belcanto-lab* Simony Houda Šaturovej

15. 10. o 19:00 | Záverečný koncert v Kostole sv. Vavřinca na Hellichovej ulici, Praha 1

SIMONA HOUDA ŠATUROVÁ je nositeľka Ceny Nadácie Charlotty a Waltera Hamelových za vynikajúce spevácke výkony (Lübeck, 2007) a Ceny Thálie za najlepší operný výkon v roku 2001. Vyštudovala spev na bratislavskom konzervatóriu a vo svojom speváckom vzdelaní pokračovala na kurzoch s Ileanou Cotrubas a Margreet Honig, s ktorou spolupracuje už sedemnásť rokov.

Kurzy, ktoré sa uskutočnia v dňoch 11. 10. – 15. 10. v priestoroch Slovenského inštitútu v Prahe, nám. Republiky 3, Praha 1, sú určené pre študentov a absolventov umeleckých škôl a profesionálnych spevákov.

Simonu Houda Šaturovú počas kurzov a adeptov na záverečnom koncerte bude sprevádzať popredný slovenský klavirista **Róbert Pechanec**.

Pripravili:

Slovenský inštitút v Prahe v spolupráci s 4G Consulting.

Spojenie osudom a spevom – Maroš Bango & Radek Žalud

17. 10. o 19:30 – 20:40 | Atrium na Žižkove, Praha 3

Česko - slovenský koncert v rámci Vyšehradského turné **Maroša Banga**. Projekt inicioval Slovenský inštitút v Prahe. Prvý koncert v Prahe je venovaný Medzinárodnému dňu bielej palice. Nasledovať budú koncerty v Budapešti (13. 11. 2022 Medzinárodný deň nevidiacich) a vo Varšave (3. 12. 2022 Medzinárodný deň zdravotne postihnutých).

Symbióza krásnych, aj keď úplne odlišných hlasov, charisma, pozitívna energia, vysoká umelecká a profesionálna úroveň, ľudskosť a optimizmus – takto by sa dalo nazvať stretnutie slovenského Bocelliho, tenoristu **Maroša Bangu**, a českého barytonistu **Radka Žaluda** ktorý sa svojim priaznivcom prihovára aj z TV Šláger. Spevákov spája nielen rovnaký handicap, ale aj láska k hudbe a podobný pohľad na život. Hoci k nim osud nebol úplne zhovievavý, nikdy ich to nezlomilo. Predstaví sa Vám kolekciou piesní z klasickej a populárnej hudby aj vlastnú tvorbu.

Koncert sa koná v rámci Mesiaca česko-slovenskej kultúrnej vzájomnosti a pri príležitosti slovenského predsedníctva krajinám V4.

Nad koncertom prevzali záštitu J. E. veľvyslanec Slovenskej republiky v Českej republike Rastislav Káčer a starosta Mestskej časti Praha 3 Jiří Ptáček.

Pripravili:

Slovenský inštitút v Prahe, Veľvyslanectvo SR v Prahe, Atrium na Žižkove a Mestská časť Praha 3.

ŽALMAN BROTHERS BAND na STETSON AND BOURBON – 15. ročník Vyšehradského festivalu blues a južanského rocku

22. 10. o 19:00 | nám 3. května 1362, 765 02 Otrokovice

Festival svým specifickým zameraním a poučeným publikom vytvára protipól veľkým festivalovým akciám, ktoré v snahe o čo najširšiu žánrovú pestrosť nakoniec vypovedajú o stave jednotlivých žánrov veľmi málo.

Z pohľadu hudobnej informácie o stave blues a južanského rocku vo Vyšehradských krajinách ide o jediný český festival s trinásťročnou tradíciou a je ojedinelý aj v rámci V4.

Vývojová kontinuita a účasť umelcov a fanúšikov z krajín V4 posilnila v uplynulom období zviditeľnenie Zlínskeho kraja a Otrokovíc v rámci stredoeurópskeho priestoru a pomohla regionálnym skupinám pri ich vstupe na pódia štátov V4, z ktorých niektoré si na tamajších pódioch vybudovali značnú popularitu.

Na tohtoročnom jubilejnom 15. ročníku sa predstaví slovenská kapela **ŽALMAN BROTHERS BAND**.

zdroj: Facebook stránka Žalman Brothers Band

Pripravili:

Kaboo Agency s.r.o. v spolupráci s Otrokovickou BESEDOU s.r.o. a Slovenský inštitút v Prahe.

Lukáš Oravec Orchestra na československom jazzovom festivale

21. 10. o 19:30 | Městský dům Přerov Kratochvílova 1, 750 02 Přerov

Slovenský trumpetista, skladateľ a kapelník Lukáš Oravec, veľký milovník big bandov sa predstaví na 39. ročníku česko-slovenského jazzového festivalu, so svojou skupinou, **LUKÁŠ ORAVEC ORCHESTRA**.

„Myšlienku založiť vlastný orchester som niekde v podvedomí nosil dlho, ale nikdy predtým nenastala taká situácia, že by som mal okolo seba dostatok hráčov, s ktorými by som orchester založil tak, aby ma to uspokojilo. Avšak jedného dňa som si v Brne uvedomil, že vďaka Janáčkovej akadémii už takých muzikantov okolo seba mám.“

Cieľom zostavy Lukáš Oravec Orchestra je hrať buď priamo kompozíciu jeho členov, alebo skladby iných autorov v nových aranžmánoch, písaných priamo pre tento orchester. Pritom v sóloch by sa podľa kapelníka mali predstaviť všetci členovia: „Väčšina aranžérov si myslí, že keď som autorom skladby, mal by som byť sólistom, ktorý sa postaví pred orchester a odohrá základnú melódiu. Ja by som však niekedy radšej hral v rámci sekcie, pretože v orchestri sú aj iní sólisti, na ktorých aranžéri zabúdajú.“

Lukáš Oravec síce pochádza zo Slovenska a jeho prvá cesta za štúdiu do zahraničia viedla do Dánska, ale nakoniec sa usadil na južnej Morave. Študoval v Brne, a pretože jeho veľkým snom bolo mať vlastný rodinný dom, nakoniec presídlil na vidiek, do Vilémovic pri Macoche.

39. ročník československého jazzového festivalu trvá v dňoch 20. 10. – 22. 10. 2022.

Viacej informácií nájdete na: www.jazzcz.cz

Vizuálne umenie

Designblok Prague International Design Festival Diploma Selection 2022

5. 10. – 10. 10. | výstavný dom Gabriel Loci a Uměleckoprůmyslové museum v Prahe

Designblok – Pražský mezinárodní festival dizajnu v spolupráci s pražským klastrom EUNIC vyhlásil ôsmy ročník Diploma Selection - medzinárodnej súťaže o najlepšiu európsku diplomovú (absolventskú) prácu v oblasti produktového a módného dizajnu.

Finalistov súťaže zo všetkých prihlásených vyberá kurátorská komisia. Produktovým dizajnérom je pridelený výstavný priestor v Openstudio Designbloku (centrálny výstavný priestor Designbloku, ktorý umožňuje kapacitu okolo 40 000 návštevníkov) na spoločnej výstave Diploma Selection. Módní návrhári majú možnosť prezentovať svoje kolekcie na podujatí módnjej prehliadky Diploma Selection.

Medzinárodná porota vyberá víťazov v oboch oblastiach. Víťazi majú možnosť prezentovať svoju najnovšiu tvorbu/kolekciu počas Designbloku a zároveň získať finančnú odmenu 1 000 EUR.

Slovensko na súťaži zastupuje v kategórii módného dizajnu **Jana Vaterková** a v kategórii produktového dizajnu **Viktor Tabiš** a víťaz predošlého ročníka **Dávid Valovič**.

des-
ignblok
22

EUNIC
EU National Institutes
for Culture

Designblok Prague
International Design Festival
Diploma Selection 2022

Pripravili:

Designblok 2022 v spolupráci so Slovenským inštitútom v Prahe, Magistrát hlavního města Prahy a Ministerstvo kultury a Městská část Praha 5

Ctibor Bachratý – fotografie Divadla SkRAT

7. 10. o 18:00 | Divadlo Archa, Na poříčí 26, Praha 1

Ctibor Bachratý profesionálne fotografuje divadlo a tanec od roku 1990. Pravidelne zaznamenáva inscenácie významných profesionálnych divadiel na Slovensku i v zahraničí, pričom špeciálny vzťah má k súčasnému tancu, pohybovému divadlu, ku komorným zoskupeniam a k nezávislej divadelnej scéne – okrem *Divadla SkRAT* pravidelne a rád fotí napríklad *Divadlo Stoka*, *Divadlo DISK Tmava* a iné. Je významným fotografom filmových, hudobných a divadelných festivalov – *Art Film Fest* v Trenčianskych Tepliciach a Košiciach, *Pohoda* v Trenčíne, *Bratislava v pohybe*, *Medzinárodný festival Divadelná Nitra*.

Divadlo SkRAT patrí medzi najvýznamnejšie slovenské nezávislé divadlá. Vo svojej tvorbe nadviazalo na činnosť združenia Pre súčasnú operu, ktoré vzniklo v roku 1999. Inscenácie SkRAT-u vznikajú prevažne metódou kolektívnej improvizácie. Za originálnou poetikou divadla stojí nielen táto špecifická metóda tvorby, ale v prvom rade osobnosti, ktoré ho umelecky formovali a formujú: predovšetkým „kmeňoví“ tvorcovia – autorky, autori, režiséri a režisérky, herečky a herci – Vít Bednárik, Ľubo Burgr, Lucia Fričová, Daniela Gudabová, Inge Hrubaničová, Zuzana Piussi, Milan Chalmovský, Dušan Vicen a Vlado Zboroň, ale aj ďalšie výnimočné osobnosti a zoskupenia slovenskej a zahraničnej umeleckej scény. Spomeňme napríklad herečku Janu Olhovú, choreografku a režisérku Petru Fornayovú, dramatika a prekladateľa Petra Lomnického, režiséra Jozefa Vlka, herečku Annu Geislerovú, choreografku a tanečnicu Stanislavu Vlčekovú, herečku Danicu Matúšovú, hudobníka Pjoniho, intermediálneho umelca Borisa Vitázka, režiséra Jozefa Belicu, výtvarnú umelkyňu Natáliu Okolicsányiovú, skladateľa Mareka Piačeka, hudobné teleso *Požoň Sentimentál* a iných.

Divadlo pôsobí v bratislavskom Priestore súčasnej kultúry A4. Hostovalo na významných festivaloch na Slovensku a v zahraničí. Inscenáciám divadla SkRAT bolo udelených mnoho významných cien, napr. Grand Prix Nová dráma/New Drama 2006 a 2008.

Výstava potrvá v dňoch 7. 10. – 15. 10. 2022 v Divadle Archa.

Ctibor Bachratý, foto: kultura.sme.sk

40 rokov Štúdia L + S

16. 10. o 21:00 | Studio DVA divadlo, Palác Fénix, Václavské nám. 56, 110 00 Praha 1

Divadelný ústav spolu so Štúdiom L + S pripravili výstavu 40 rokov Štúdia L + S, ktorá je venovaná vzniku Štúdia L + S a jeho dvom vedúcim osobnostiam – **Milanovi Lasicovi** a **Júliusovi Satinskému**.

Výstava Divadelného ústavu v spolupráci so Štúdiom L + S prináša náhľad do tvorby dvoch vedúcich osobností divadla, Milana Lasicu a Júliusa Satinského, pri príležitosti 40. výročia otvorenia Štúdia S. Mapuje cestu od prvého stretnutia dvojice, cez spoločné tvorivé začiatky, účinkovania nielen v Štúdiu L + S, ale aj v Divadle na korze, na Novej scéne a ďalších. Štúdio S bolo otvorené v roku 1982 a vzniklo prestavbou priestoru bývalého bratislavského Tatra revue.

Divadlo bolo stabilnou scénou umeleckej agentúry Slovkoncert, ktorá okrem hudobnej produkcie zastrešovala aj divadelnú činnosť. Uvádžali sa tu divadelné inscenácie komorného typu, hosťovali tu rôzne české i slovenské divadlá, ktoré ladili s profilom Štúdia S. Taktiež sa tu konávali rôzne koncerty, niekedy aj časti programov Bratislavskej lýry či Bratislavských hudobných slávností.

Štúdio S sa v roku 1999 premenovalo na Štúdio L + S a stalo sa súkromným s dvoma vedúcimi osobnosťami – Milanom Lasicom a Júliusom Satinským. Okrem iného vyniká koncepciou priestoru – vo vzťahu javisko s hľadiskom, ktoré je možné vyskladať šiestimi až ôsmimi spôsobmi. Divadlo funguje ako agentážne – nemá stály súbor a okrem divadelných predstavení sa tu i naďalej organizujú aj koncerty. Dodnes tu pôsobí napríklad Martin Huba, Marta Sládečková, Kamila Magálová, Zdena Studenková, Zuzana Fialová, Ady Hajdu a mnohí ďalší.

Výstava je jedinečná aj vďaka niektorým dodnes nezverejneným fotografiám z inscenácií, v ktorých Lasica a Satinský účinkovali, ale aj z rôznych podujatí a stretnutí dvojice s osobnosťami českej i slovenskej divadelnej kultúry.

Výstavu otvorí herec a režisér Martin Huba po svojom predstavení *Kontrabas*.

Záštitu nad celým večerom prevzal J. E. veľvyslanec Slovenskej republiky v Českej republike Rastislav Káčer.

Výstava potrvá v dňoch 16. 10. – 13. 11. 2022 v Studio DVA divadlo, Palác Fénix, Václavské nám. 56.

Pripravili:

Divadelný ústav spolu so Štúdiom L + S, Slovenským inštitútom v Prahe a Studiem DVA

FESTIVAL STREDOEURÓPSKEHO FILMU

13. 10. – 16. 10. | Lisztův institut Praha / Liszt Intézet Prága, Rytířská 10–12, 110 00
Staré Město, Praha

Tohto roku sa predstavia na Festival stredoeurópskeho filmu v Prahe viaceré vynikajúce slovenské filmy. Tešiť sa môžete na *DHAULÁGIRÍ JE MÔJ EVEREST* **Pavla Barabáša** (réžia a scenár) z roku 2021. Film zachytáva prvovýstup Zoltána Demjána a jeho dvoch spolulezcov z Kazachstanu juhozápadným pilierom Dhaulágirí bol medzinárodne uznaný za najlepší horolezecký výkon roku 1988. Trojica liezla navyše alpským štýlom, to znamená bez podpory nosičov, vynášok, budovania postupových táborov a samozrejme – bez kyslíka. A hoci **Zoltán Demján** vystúpil aj na iné osemtisícovky vrátane Mount Everestu, jeho životným vrcholom sa stala práve osemtisícovka Dhaulágirí. Na tejto hore dosiahol to, čo bolo dovtedy považované za nemožné.

Druhý film, *ARCHITEKT DRSNEJ POETIKY* **Ladislava Kaboša** (réžia, scenár) z roku 2021. Ide o štylizovaný dokumentárny film s hranými prvkami. Architekt drsnej poetiky prináša strhujúci príbeh slovenského rodáka **Hansa Broosa** z Veľkej Lomnice, ktorého architektonické dielo zanechalo v Brazílii hlbokú stopu. Podľa jeho projektov bolo postavených viac ako 140 budov. Vedel majstrovsky začleniť architektúru do prírodného prostredia. Patrí medzi najvýznamnejších predstaviteľov modernej architektúry v Brazílii.

Ďalej sa môžete tešiť na viacero študentských filmov z Vysokej školy múzických umení v Bratislave: *Ospalky* (r. Kateřina Hroníková), *Chlieb Náš Každodenný* (r. Alica Bednáriková), *memoria* (r. Peter Podolský), *r a u u* (r. Zlata Golecová), *Poetika anima* (r. Kriss Sagan), *On the Hill* (r. Lukáš Ďurica, Juraj Mäsiar).

Podrobnejšie informácie nájdete na: <https://culture.hu/>

Architekt drsnej poetiky

Dhaulágirí je môj Everest - Zoltán Demján

Festival českej a slovenskej tvorby pre deti 2022

3. 10. – 8. 10. 2022 | Praha

Srdečne pozývame na programy všetkých, čo majú dušu dieťaťa stále v sebe, alebo majú nejakú malú detskú dušičku doma.

Spolok BONA FIDE v spolupráci s MK mesta Piešťany, Slovenským inštitútom v Prahe, Domom národnostných menšín, KKLŠ vo Zvolene a Mestskou knižnicou v Prahe pripravili *Festival českej a slovenskej tvorby pre deti 2022*.

Tohtoročný 8. ročník festivalu predstaví českú a slovenskú literatúru, divadelné i výtvarné workshopy, bábkové divadlá, výstavy ilustrácií, poukáže na príbuznosť a vzájomné prepojenie Čechov a Slovákov. Najmladšiu generáciu pripomenie blízkosť oboch národov, ktoré spája spoločná história, kultúra i tradícia.

V Slovenskom inštitúte uvidíte:

pondelok 3. októbra 2022 o 10.00 h

PUTOVANIE SLOVENSKOM

Prezentácia knihy spojená s komentovanou prehliadkou výstavy a divadelným predstavením. Účinkujú: Mária Nerádová a Barbora Krajč Zamišková.

Slovenský inštitút v Prahe, náměstí Republiky 1037/3, Praha 1

pondelok 3. októbra 2022 o 16.00 h

NA SLOVENSKU - V PIEŠŤANOCH

Literárny workshop spojený so scénickým čítaním o zaujímavostiach Piešťan. Účinkujú: Mária Nerádová, Barbora Krajč Zamišková a Kristína Sviteková.

Slovenský inštitút v Prahe, náměstí Republiky 1037/3, Praha 1

pondelok 3. októbra 2022 o 18.00 h

POĎME OBJAVOVAŤ SLOVENSKO

Vernisáž výstavy spojená s kultúrnym programom. Účinkujú: Mária Nerádová, Samuel Hošek a Adriana Totíková.

Slovenský inštitút v Prahe, náměstí Republiky 1037/3, Praha 1

utorok 4. októbra 2022 o 10.00 h

O PSOVI, KTORÝ MAL CHLAPCA

Dramatizácia knihy Kláry Jarunkovej. Účinkuje Sidónia Féderová.

Slovenský inštitút v Prahe, náměstí Republiky 1037/3, Praha 1

utorok 4. októbra 2022 o 17.00 h

VEĎ ČÍTANIE JE ČTENÍ...

Literárny program, v ktorom účinkujú: Ján Uličiansky, Juraj Martiška, Barbora Kardošová a Eva Papoušková. Scénické čítania: Barbora Krajč Zamišková, Martin Kollár a Richard Tršťan. Moderuje: Kristína Sviteková.

Slovenský inštitút v Prahe, náměstí Republiky 1037/3, Praha 1

štvrtok 6. októbra 2022 o 10.00 h

PACI, PACI PACIČKY, MÁME MALÉ RUČIČKY

Rozprávka pre najmenších.

Účinkujú: Ján Haruštiak a Patrícia Pivolusková.

Slovenský inštitút v Praze, náměstí Republiky 1037/3, Praha

štvrtok 6. októbra 2022 od 13.00 h do 15.00 h

OLIVER NA CESTÁCH

Komentované prehliadky k výstave Poďme objavovať Slovensko. Účinkuje Martin Kollár.

Slovenský inštitút v Prahe, náměstí Republiky 1037/3, Praha 1

Výstavy:

3. – 31. október 2022

POĎME OBJAVOVAŤ SLOVENSKO

Výstava ilustrácií Márie Nerádovej z knihy Poďme objavovať Slovensko.

Slovenský inštitút v Prahe, náměstí Republiky 1037/3, Praha 1

Nad Festivalom českej a slovenskej tvorby pre deti prevzala v Prahe záštitu MgA. Hana Třeštková, radná Magistrátu hl. m. Prahy a J. E. veľvyslanec SR v ČR Rastislav Káčer.

Podrobný program nájdete na stránke: www.bonafideos.cz

Pripravili:

Magistrát hl. m. Prahy, MŠMT ČR a Ministerstvo kultury ČR, na Slovensku Fond na podporu umenia a Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí a Slovenský inštitút v Prahe

Divadlo

Palm Off Fest 2022

14. 10. o 19:00 | Čepiec | Divadlo pod Palmovkou, Zenklova 34 180 36 Praha 8

Úvodným predstavením festivalu Palm Off Fest, s ktorým Slovenský inštitút pravidelne spolupracuje, bude inscenácia divadla Jozefa Gregora Tajovského zo Zvolena **Čepiec**. Vznikla na základe rovnomennej knihy **Kataríny Kucelovej**, s ktorou sa máte možnosť stretnúť ako so spisovateľkou v rámci Noci literatúry.

Inscenácia **Čepiec** sú živé divadelné metafory inšpirované knihou o autentickom hľadaní svojich koreňov, ktorú zdramatizovali autorka v spolupráci s Petrom Palikom.

Inscenácia **Čepiec** začína podobne ako kniha. Katka opúšťa rušné mesto a prichádza na Šumiac, kde ju očakáva jedna z posledných žien, ktorá ešte vie ušit tradičný šumiacky **Čepiec**. Túto ženu bude volať Ilka a bude sa u nej učiť tento **čepiec** ušit. Spomienky oboch žien sa prelínajú a Katka nachádza viacero paralel so svojím životom. Tiež spoznáva život vo vyludňujúcej sa obci a je konfrontovaná s ich každodennými problémami. Niektoré vyplývajú z povrchného čiernobieleho myslenia, iné zo strachu odhodiť ochranný obal a odhaliť vnútro.

V réžii P. Palika máte jedinečnú príležitosť uvidieť v Prahe inscenáciu, ktorá bola navyše nominovaná na národnú divadelnú Cenu Akadémie 2021.

Medzinárodné stretnutie divadiel strednej Európy Palm Off Fest v Divadle pod Palmovkou znova predstaví verejnosti najvýznamnejších divadelných tvorcov a inscenácie z krajín stredoeurópskeho priestoru. Súčasťou sprievodného programu budú diskusie s tvorcami po skončení každého predstavenia.

Podrobný program festivalu nájdete na: <https://www.palmofffest.cz/uvod>

zdroj: Vanda Mesiariková, fotografia z inscenácie

Pripravili:

Divadlo pod Palmovkou v spolupráci so Slovenským inštitútom v Prahe (otváracie predstavenie), Ministerstvo kultury ČR, Městská část Praha 8

Mikrosvety

30. 10. | Mikrosvety | Studio Alta, Západní křídlo Invalidovny Sokolovská 136/24, 186 00 Praha 8–Karlín

Mikrosvety je participatívna inscenácia na pomedzí performance art, tanca, divadelnej mágie a divadla objektov. Stredom záujmu je túžba spoločne s deťmi i dospelými preskúmať mikro pohyby tela, rozvíjať fantáziu skrze malé kúzla s malými objektmi a nechať sa fascinovať svety, ktoré často nie sú na prvý pohľad vidieť. Spoločne objavovať a tvoriť naše *Mikrosvety*.

Tak, ako aj naša Zem je plná svetov vo svetoch, z ktorého každý obsahuje od svojej podstaty unikátny ekosystém plný života, aj deťmi vytvorené svety budú jedinečné a navzájom prepojené. Každá vec, predmet aj človek v nich bude mať svoje miesto a význam a my sa pokúsime deťom priblížiť, čo sa môže s týmito „*mikrosvetmi*“ a teda aj s nami stať, pokiaľ niečo túto jemnú rovnováhu naruší.

Účinkujú:

autorka a herečka Jazmína Piktorová

scénografka Simona Gottierová

dramaturgička Maja Danadová

produkcia Wanda Kaprálová

Bližšie informácie nájdete na: <https://www.altart.cz/>

Prípravili:

Ministerstvo kultury České republiky, Statutární město Brno, Fond na podporu umenia, v spolupráci so Slovenským inštitútom v Prahe

11. 11. 2022 uvedenie dokumentárneho filmu slovenskej režisérky Anny Gruskovej **Žena novej doby** o priekopníčke demokracie na Slovensku Dr. Alžbete Gwerkovej-Göllnerovej, a to v rámci českého festivalu tematicky zameraného na totalitné režimy **NEZLOMNÍ A OBĚTOVANÍ**. Projekcia sa uskutoční za osobnej účasti autorky scenára a režisérky, ktorá v rámci následnej diskusie predstaví tiež svoju knihu, umeleckú reportáž po stopách Dr. Alžbety Gwerkovej-Göllnerovej s názvom *Tichý pobyt*.

13. 11. 2022 v rámci Roku slovenského hudobného umenia 2022 pripravujeme jeho vrcholné podujatie – uvedenie slovenského autorského pôvodného muzikálu **Mária Terézia: Posledná milosť**. Kompletne slovenský tvorivý inscenačný tím predstaví príbeh arcivojvodkyne rakúskej a českej a uhorskej kráľovnej v podaní bratislavského divadla Nová scéna. V postave Márie Terézie sa predstaví Sisa Sklovská. Autorom libreta a režisérom muzikálu je Dodo Gombár. Podujatie vzniká v spolupráci s Divadlom Hybernia.

19. 11. 2022 ako každoročne budeme participovať na celoeurópskej **NOCI DIVADIEL**, ktorá má podtitul *Hrdinovia*. Pripravujeme komponovaný program, ktorý sa tematicky viaže k 33. výročiu Nežnej revolúcie/Sametové revolúcie.

V rámci inscenovaného čítania predstavíme vo svetovej premiére najnovšiu divadelnú komédiu Ľubomíra Feldeka **Ako sa z rybacej polievky robia ryby** z roku 2022, ktorá vtipne reflektuje ponovembrové zmeny a súčasnosť.

V následnej diskusii sa vrátíme o deň skôr, než sa námestia premenili na javiská a javiská sa stali tribúnami.

Taktiež výstava, ktorú otvorí bývalý politik, umelecká a spoločenská osobnosť Milan Kňažko, nás zavedie do histórie o deň skôr pred 17. 11. 1989, kedy sa v Bratislave konala študentská manifestácia za občianske práva a náboženské slobody, ktorú zorganizovali študenti Filozofickej fakulty UK. Touto odvážnou udalosťou sa na Slovensku de facto začala Nežná revolúcia...

Účinkujú: Olga Belešová, Ľubomír Feldek, Braňo Holiček, Pavel Chalupa, Milan Kňažko, Pavel Kosatík, Zuzana Kronerová, Roman Pomajbo, Daniela Šinkorová, Richard Trstán a vtedajší študenti Filozofickej fakulty UK v Bratislave a Filozofickej fakulty UK v Prahe.

Hlavným mediálnym partnerom Slovenského inštitútu je Český rozhlas.

Zmena programu vyhradená.

JUBILEÁ SLOVENSKÝCH OSOBNOSTÍ

100. výročie narodenia Boženy Slančíkovej–Timravy (2. 10. 1867 – 27. 11. 1951), prozaičky a dramatičky

zdroj: wikipedia.sk

Narodila sa v rodine evanjelického farára Pavla Slančíka, spoluzakladateľa Matice slovenskej. Vzdelanie získala najprv v rodnej obci, neskôr ju učil otec, napokon v Banskej Bystrici ukončila 4. triedu meštianskej školy. V roku 1909 sa presťahovala do Ábelovej k bratovi na faru. Krátky čas sa neúspešne živila ako poštárka, podobne vyšla navnivoč snaha E. Maróthy-Šoltésovej uviesť ju ako profesionálnu spisovateľku. Napokon sa stala opatrovatelkou v materskej škole, až kým sa v roku 1945 neodštahovala k príbuzným do Lučenca.

Hoci žila v ústraní od centier spoločenského a kultúrneho diania, jej literárne a kultúrne obzory rozširovala rodina, ako aj stretnutia s K. Banšlom, národovkyňou E. Goldpergerovou a O. Petianovou. Začínala vydávaním rukopisného časopisu *Ratolesť*, ktorý vydávala so sestrou Irenou. Zachovalo sa len jedno číslo – kde prispela poviedkou *Na vrchoch*. Medzi jej prvé diela patria satirické verše, no neskôr sa venovala najmä novelám a poviedkam, sporadicky i divadelným hrám. Vo svojich dielach podávala popis ľudí a ich mentality, vlastností i zmýšľania. Kritizovala súdobé politické a národnostné problémy a nijako sa nerozpakovala kritizovať i v tej dobe hlavné myšlienkové prúdy či praktiky bežného dedinského života. Príbehy zasadzovala zväčša do dedinského alebo malomestského prostredia svojho rodného kraja a mnohé z nich sú založené na jej vlastných skúsenostiach a príbehoch z jej života. Do roku 1896 publikovala len v periodikách, neskôr vydávala samostatné knižné diela. Hoci sa v jej próze často vyskytoval ako hlavný motív láska, nikdy sa k nej nestavala sentimentálne, ale skôr poukazovala na vypočítavosť, čím sa odlišovala od predošlej slovenskej prózy.

Božena Slančíková-Timrava zomrela 27. novembra 1951 v Lučenci.

Práve v októbri uvedie SND inscenáciu dramatizácie Timravinej prózy s názvom *Bál* v pražskej Štátnej opere. Nenechajte si ujsť bravúrnú inscenáciu, pod ktorú sa podpísali dramaturg Daniel Majling a režisér Michal Vajdička.

75. výročie narodenia Dežera „Deža“ Ursinyho (4. 10. 1947 – 2. 5. 1995), slovenského bigbítového a artrockového hudobníka, skladateľa a speváka

zdroj: fotosobnost.cz

Dežo Ursiny sa narodil ako prvé dieťa Eleny a Dezidera Ursinyovcov. Je absolventom Strednej priemyselnej školy elektrotechnickej v Bratislave (1962 – 1966), odbor oznamovacia elektrotechnika, a Divadelnej fakulty Vysokej školy múzických umení v Bratislave, odbor filmová a televízna dramaturgia (1967 – 1973). Väčšinu svojho života bol zamestnaný ako dramaturg v Štúdiu krátkych filmov Slovenskej filmovej tvorby Koliba (1974 – 1991).

Spolu s Mariánom Vargom a Pavlom Hammelom tvorí trojicu hlavných zakladateľov modernej slovenskej rockovej hudby. Profesionálne sa venoval dokumentárnej filmovej tvorbe, kde sa uplatnil ako režisér, dramaturg, scenárista, autor námetov a filmovej hudby. Gro jeho hudobnej kariéry je späté s básnikom a svojím dvorným textárom Ivanom Štrpkom, s ktorým spolupracoval na jedenástich štúdiových albumoch.

Počas hudobnej kariéry prešiel viacerými skupinami (The Beatmen, The Soulmen, Provisorium, Burčiak a Prognóza). Medzi jeho najznámejšie albumy patria Provisorium (1973), Pevnina detstva (1978), Nové mapy ticha (1979) a Modrý vrch (1981).

Napísal a režíroval niekoľko filmov. Vôňa života (1986), O rakovine a nádeji (1991), Dom Matky Terezy (1992) a Obrázky z výletu za plot blázince (1994).

Marián Jaslovský napísal v roku 1997 knižnú biografiu Dežo Ursiny: Pevniny a vrchy. V roku 2008 natočil režisér Peter Krišťúfek o Dežovi Ursinyom dokumentárny film Momentky.

Dezider Ursiny zomrel 2. mája 1995 v Bratislave.